

Wasserschloß - Tübingen, Altes Schloss Jülich

Juraj Červenák

Sargo

MRTVÝ

na Pekelném vrchu

Detektivní příběh z rudolfinské doby

Juraj Červenák

Mrtvý

na Pekelném

vrchu

ARGO, 2014
Copyright © Juraj Červenák, 2014
Cover © Pavel Růt, 2014

KAPITOLA PRVNÍ

Stein přijde s křížkem po funuse, přivítá se s obávaným Černým begem a musí přijmout úkol, který se mu ani trochu nezamlouvá.

Počátkem dubna roku 1598 bylo jaro v plném rozpuku. Cesta do Rábu ale páchla krví a hnilobou.

Jak se Stein blížil k městu, bylo to čím dál horší. Nepomohl ani vánek, čechrající rákosí a háje mezi dunajskými rameny; rozklad dokonce přehlušil i pach koňského potu. Štěbetání menšího ptactva vystřídal chraplavý křik havranů a krkavců, kteří ve stohlavých hejnech křížovali oblohou. Steina nakonec přemohl pocit, že i na těch svěže zelených nivách ulpěl jakýsi šedivý plísňový povlak.

Nabručeně si brblal pod nosem. Ne že by ho měl háklivý. Na válečných taženích byl pach smrti věrným společníkem; už dávno si na něj zvykl. Víc ho trápilo, co to všechno znamená.

Bylo po boji. Propásl všechnu zábavu.

Za stromy, které posloužily místo šibenic, se konečně objevily hradby. Řeka zatočila, cesta také a Stein dojel na rozlehlé prostranství před Bílou bránou.

Byl nejvyšší čas ji přejmenovat. Zdi kolem portálu hyzdily černé šmouhy, takže vypadal jako ústa odsouzence, kterému vypaloval jazyk nešikovný kat. Stein zkušeným okem přelétl po masivních bastionech a kurtinách mezi nimi, ale nezaznamenal žádné novější výtluky po dělostřelbě. K obléhání tedy nedošlo, pevnost musela být dobytá rázným útokem na bránu. Půlměsíce, které nad městem vztyčili v devadesátém čtvrtém, konečně zmizely a nad cimbuřím znovu zavlály křesťanské zástavy – dvouhlavá černá orlice Habsburků, Pálffyho zlatý jelen a Schwarzenbergova stříbrná věž.

Táhlý výkřik přiměl Steina sklonit pohled. Vodní příkop lemovaly naostřené kůly a na nich nabodnuté lidské hlavy, kusy rozčtvrcených těl i celé mrtvoly. Slunce, hmyz a ptáci už na nich odvedli kus práce, ale Stein odhadoval, že nejstarší mají tak pět, šest dní. K bitvě tedy došlo v posledních březnových dnech.

Výkřik se změnil v řev a potom ve vřískot. Z hlasu se vytratilo vše lidské, dokonce i zoufalství a neuvěřitelná bolest. Stein se ponořil do početného davu na předmostí – povětšinou mužů ve vojenských kabátcích, husarských kyrysech a dolománech. Když je začal rozhrnovat, někteří se podrážděně otočili a chtěli hulváta okřiknout. Při pohledu na statného jezdce s naježenými kníry a pichlavýma očima ale spolkli nadávky, pokorně ustoupili a ne jeden strhl pokrývku hlavy a sklopil zrak. Shromážděním se šířila šeptaná zvěst.

Vřískot mezitím přešel v chrčení. Nad hlavy v kloboucích, kučmách a přilbicích se vznesl kůl a na něm ještě se chvějící nahé tělo. Vyholená hlava a dlouhé černé kníry prozrazovaly, co je nešťastník zač.

Dav sborově zahučel, krutý posměch se mísil s proklínáním mohamedánských psů.

Steina zastavil až šik uherských jezdců. Praporčík držel vlajku s nepřiliš pompézní stříbrnou kachnou. Ferenc Nádasdy k ní rád přidal tři dračí zuby, které vyženil od Báthoryů.

„Další!“ zaburácel vysoký černovlasý jezdec a otočil se k hrstce klečících zajatců. Pohledem ale zavadil o Steina. Zamračil se, otočil koně a pobídl ho k husarskému šiku. Jezdci se bez vyzvání rozestoupili.

„Steine! U všech kostí na moháčském poli, jsi to ty?“

„Vaše Milosti,“ sklonil Stein pohled.

„Do kravího zadku s tituly!“ stáhl si pán Šárváru a Čachtic rukavici, ztmavlou a ztvrdlou zaschlou krví. „Kde se tu bereš, starý kumpáne?“

Stein stiskl podávanou ruku; dlaně mozolnaté od zbraní o sebe skoro zaskřípaly. „Raději se zeptej, kde jsem si doted“

cpal břicho, že jsem zmeškal tak slavné vítězství. Jenže po říši se povídalo, že ofenziva začne až někdy na svatého Jiří.“

„Jistěže se povídalo,“ vycenil Nádasdy žluté zuby. „A pořádně nahlas, aby to zaslechly i mohamedánské uši.“

„Ach tak, rozumím,“ zadíval se Stein na rozbitou bránu. „Vyšlo to? Zastihli jste je nepřipravené?“

„Ne že by se nebránili. Vyskočili z peřin jako čerti z pece, popadli šavle a rázem jich byly plné ulice. Pěchotu odrazili, do města musela vtrhnout Pálffyho jízda. Takové krveprolití neviděl svět od Ostrihomi. Tři sta mužů jsme ztratili v boji, tři sta při výbuchu prachárny v severozápadním bastionu; Ali paša ho dal vyhodit do povětří, aby si kryl ústup.“

„A pohanské ztráty?“

„Patnáct stovek černých duší se vaří v Luciferově kotli. A další přibývají.“ Nádasdy se ohlédl. Jeho muži strhali ošacení z dalšího zajatce, povalili ho obličejem k zemi a ke kotníkům mu přivázali popruhy, připnuté k chomoutům dvou tažných koní

„Povídáčky o ďábelském Černém begovi budou zase o něco strašidelnější,“ utrousil Stein. „Chceš trumfnout Vlada Narazeče?“

„Ve válce ti špatná pověst slouží lépe než odvážné srdce. Obrací nepřátele na útěk, ani nemusíš seknout šavlí. Tahle sebranka prostě měla smůlu. S hrabětem Csesznekym jsme pronásledovali Ali pašu a jeho muže směrem k Budínu. Pod Ostrihomí jsme ale zkrížili cestu velkému oddílu akindžiů. Mířili na sever, určitě drancovat v Horní zemi. Tak jsme pašu nechali zdrhnout a radši udeřili na tu chamrad'. Dobrých tři sta mršin zůstalo hnit na místě, dva tucty bezvěrců jsme vzali do zajetí. Podařilo se nám chytit velitele, toho Pálffy nechal natáhnout na mučidla. Ostatní přikázal poslat na hnojiště, tak teď chlapům dopřávám trochu rozptýlení.“

Práskl bič a spřežení potáhlo Turka ke kůlu, jehož hrot mu Nádasdyho zbrojnoši namířili mezi nohy. Ubožák vytřeštil oči a zavyl, až se od hradeb vrátila ozvěna.

„Nenech se zdržovat od zábavy, kapitáne,“ řekl Stein a pobídl koně. „Musím se jít u maršála nahlásit zpátky do služby.“

„Večer tě ale zvů na skleničku dobré hornozemské slivovice,“ zavolal Nádasdy. Musel zvýšit hlas, protože Turkův řev nabral na síle.

„Jenom na jednu?“ prohodil Stein přes rameno.

Husarský velitel se zasmál a obrátil pohled ke kůlu a zajatci. „Co se s ním tak mazlíte, azaňád?! I moje žena má pro torturu větší nadání než vy!“

*

„Steine!“ pokynul polní maršál Adolf von Schwarzenberg. „Jen směle. Lokaji! Jídlo a víno pro kapitána!“

Stein kráčel dlouhou síní. Noví pánové Rábu ještě neodstranili přepychové turecké zařízení – na oknech žaluzie a pestrobarevné závěsy, na podlaze huňaté orientální koberce, místo stolů a židlí taburety, podušky a nízké pohovky, na stěnách kaligrafie, v rohu dokonce vodní dýmka a *rable*, podstavec s koránem. To poslední Stein považoval za neslýchané rouhání.

Město samotné navzdory oslavám vzbuzovalo spíše bezútěšné pocity. Páchlo hůř než předmostí, a kam se člověk podíval, viděl jen zchátralé, zčernalé zdi, propadlé střechy a vypálené zařízení za vytloučenými okny. Nebylo to ale dílo Turků, ani za to nemohly nedávné boje – město nechali zpustošit rábšti velitelé Lambert a Hardegg během tureckého obléhání v devadesátém čtvrtém. Po kapitulaci obránců tak sultánovo vojsko vstoupilo na spáleniště. Nebylo divu, že město pojmenovali *Yanik Kale* – Spálená pevnost.

A za celé čtyři roky mohamedánského panování se Ráb nevzpamatoval. Jakž takž zachovaný biskupský palác a jeho hlavní sál proto působily jako ostrůvek civilizace uprostřed všudypřítomné spouště.

Stein se zastavil na kraji koberce – holínky měl pokryté prachem i horšími věcmi, do kterých šlápl od chvíle, kdy venku sesedl z koně. S kloboukem v ruce klesl na pravé koleno; když ohýbal levé, musel zatnout zuby.

„Vaše Milosti,“ sklopil zrak k pestrobarevným ornamentům.

Druhým mužem v dvoraně byl hrabě Miklós Pálffy, župan Komárenské stolice, velitel uherských vojsk v pohraničí a vrchní kapitán hornické oblasti. Na rozdíl od srdečně nalaďeného Schwarzenberga vítal Steina zachmuřeným, zkoumavým, jakoby nedůvěřivým pohledem.

„Pořád kulháte, Steine,“ zabručel. „Při klekání jste přemáhal velkou bolest.“

Stein vzhlédl. „To nic není, pane. Jsem jen ztuhlý po dlouhé jízdě...“

„Skutečně? Vstaňte.“

Stein se nadechl, sevřel čelisti a začal se zvedat. Uprostřed pohybu ale zavrával a musel se o levé koleno opřít dlaní.

„Máte pravdu, hrabě,“ zamračil se i Schwarzenberg. „V podobném stavu ho váš felčar propustil do domácího léčení. Jestliže se to za celou zimu nezlepšilo, těžko doufat...“

„Nejsem mrzák, Vaše Milosti,“ namítl Stein podrážděně. „Nechodím o holi. Ovšem, když se mění počasí nebo strávím delší dobu v sedle, koleno cítím...“

„Co je to za tón, Steine?“ zavrčel Pálffy. „Mně vrány nevyklovaly oči jako těm mršinám před bránou. Každého z nás válka s pohanem zjizvila, ale vy očividně trpíte. Ten šíp z Dotisu musel nadělat víc škody, než lapiduch předpokládal. Vlastně se divím, že jste se za těchto okolností vrátil k vojsku.“

Stein jen s obtížemi rozevřel podrážděně stisknuté rty. „Válka je jediné řemeslo, kterým jsem se kdy živil, Milosti. Nic jiného neumím.“

„Kolik je vám let, Steine?“

„V červnu čtyřicet.“

„Žádný mladík. Bůh málokomu dopřeje, aby se dožil takového věku v plném zdraví. Doufal jsem, že se v péči své manželky a služebnictva plně zotavíte. Váš stav se ale od podzimu vůbec nezlepšil. Není načase pověsit meč na hřebík a požádat vojenskou radu o rentu? S vašimi zásluhami nebude zanedbatelná.“

„Pane,“ zatnul Stein čelisti, „nevrátím se domů. Přišel jsem bojovat, ve službách Jeho Veličenstva a Vašich Milostí louskat pohanské lebky. S mečem pořád zacházím zručně a ani při střelbě se mi netřeše ruka. I s kulhavou nohou dokážu být ku prospěchu!“

Pálffy a Schwarzenberg si vyměnili pohledy. Maršál pozvedl obočí, uherský velitel pokrčil rameny. Zase se zamýšleně zadívali na Steina. Pootevřeným oknem zaznívaly hlasy z nádvoří – směs maďarštiny, němčiny, češtiny, slovenštiny, španělštiny a valonské francouzštiny.

„Co s vámi, když jste vážil cestu přes půl říše...“ povzdechl si Pálffy po delší odmlce. „Nakonec, hlavu máte pořád na krku. Hlavu, která už nám mnohokrát dobře posloužila. Myslím, že ji máme čím zaměstnat.“

Než se Stein stačil zeptat, sluha přinesl ták s jídlem. Stein se nenechal pobízet dvakrát; předal lokaji plášť a klobouk, s dalším přidušeným syknutím se posadil na podušku, připil si s pány dobrým jágerským vínem a pustil se do pečeného pstruha.

„Jak se vám daří na Silberštejnu?“ nadhodil Schwarzenberg. Stein na něj úkosem pohlédl. Maršál seděl s hlavou trochu afektovaně zvednutou, bradku vystrčenou přes krajkové okružní kníry vykroucené vzhůru jako dva čertovské růžky.

„Dobře, Vaše Milosti. Děkuji za optání.“

Pálffy se zachechtal. „Naučte se lépe lhát, kapitáne. Co je ta Stříbrná skála vlastně zač?“

„Hrad na úpatí Krkonoš,“ odpověděl mu Schwarzenberg. „Daroval jsem ho kapitánovi za zásluhy u Ostřihomi. Předtím byl ve správě Zilvárů.“

„Opustili hrad před deseti lety,“ utrousil Stein. „Dali přednost měšťanskému životu v novém zámku ve Vlčicích.“

„Samozřejmě,“ ušklíbl se Pálffy. „Na hradě v horách jim přimrzávaly koule k židlím. A jak se zdá, ani vašemu zdraví pobyt na tom místě neprospívá. Doufám, že alespoň vaše rodina netrpí nedostatkem.“

Steinovy čelisti se zastavily.

„Nebo se pletu?“ poklesly Pálffymu koutky úst.

„Bůh dává, Bůh bere,“ vysoukal ze sebe Stein, když spolkl sousto. Potom se chopil číše a vyprázdnil ji jediným douškem, nevychovaně, hospodsky, až mu čírky stekly po bradě na kazajku. Sluha mu na Schwarzenbergův pokyn dolil, stejně jako pánům.

„Mrzí mě, že jsem zmeškal dobytí pevnosti,“ odkašlal si Stein.

„Ve skutečnosti, kapitáne,“ Pálffy byl zjevně rád, že změnil téma, „jste se na vítězství podílel.“

Stein se na něj tázavě zadíval.

„Nevšiml jste si roztráštěné Bílé brány? Použili jsme stejný úskok jako loni v Dotisu. Váš nápad.“

„Nejen můj, pane. Vymysleli jsme ten plán společně s pánem z Pernštejna.“

„Jako vždy skromný,“ poznamenal Schwarzenberg.

„To není skromnost, Vaše Milosti. Jen nemám rád přikrášlování a překrucování faktů. Smím se zeptat, jak přesně jste pohany vyhnali?“

„Překvapili jsme je dvacátého osmého po setmění,“ vyprávěl maršál ochotně. „Naši zvědové zachytili zprávu, že v Rábu očekávají proviant a střelivo z Budína. Tak jsme zase vyslali falešnou kolonu se třemi turecky mluvícími jezdci v čele. Zatímco se dohadovali se strážemi, po mostě projely vozy ukrývající francouzské střelmistry. Hlídka lest prokoukla, došlo k potyčce. Než ale hadrové hlavy stačily spustit poplach, podařilo se nám připevnit na bránu petardu a La Marche ji odpálil. Pamatujete si na La Marcha?“

„Jistě.“

„Připravil opravdu dobrou nálož – brána se rozletěla na tisíc kousků. Po mostě zaútočily oddíly, které se do té chvíle ukrývaly jižně od hradeb. Další muži mezitím po žebřících přelezli hradby, takže v okamžiku zničení brány mohli zaplavit ulice. Navzdory všemu se mohamedáni rychle vzpamatovali a začali se bránit jako vlci.“

„Naštěstí vtrhli dovnitř jezdci pod Nádasdyho a Cseszneyho velením a vývoj bitvy zvrátili,“ dodal Pálffy. „Je to veliké vítězství křesťanů a pravého Boha. Každou chvíli očekáváme příjezd arcivévody Matyáše. Chce bojiště vidět na vlastní oči.“

Stein se znovu zamračil. „Teď už si nikdy neodpustím, že jsem přijel pozdě.“

„Válka ještě neskončila, kapitáne,“ připomněl Pálffy. „Dokud se na uherskou půdu vyprazdňují mohamedánské řítě, pro muže vašich kvalit najdeme uplatnění.“

„Pokud se můžu připojit ke kopání do těch zadků, pane...“

„Můžete, Steine,“ naklonil se vojevůdce v křesle, lokty na okrajích opěrek. „Pošlu vás do Horní země. Přesněji řečeno do hornických měst.“

Stein pozvedl huňaté obočí. „To není válečná oblast, pane.“

„Jak se to vezme, kapitáne. I v týlu probíhá zápas. Často krutější než přímo na bojišti.“

„Intriky, Vaše Milosti? To není nic pro mě...“

„Nepředbíhejte, kapitáne.“ Pálffy upil vína. „Nádasdy a Cseszneyky po pádu pevnosti pronásledovali Ali pašu a další uprchlíky směrem k Budínu...“

„Slyšel jsem, Vaše Milosti. Černý beg mi řekl o družině akindžiů, kterou cestou rozprášili.“

„Družina? Více než tři sta po zuby ozbrojených hrdlořezů. Na křesťanské půdě mohli napáchat neuvěřitelnou spoušť. Navíc jejich odabaši na mučidlech přiznal, že je nevyslal nějaký místní sandžakbeg, ale sám Ahmed paša z Budína.“

Stein se zachmuřil. „Kam měli namířeno?“

„Schemnitz. Stříbrná Štiavnice, nejbohatší hornické město v Uhrách.“

„Hornická města jsou dobře chráněná. Pevnosti jako Pukanec, Bzovík, Levice...“

„Kapitáne,“ přerušil ho Pálffy, „coby velitel hornickoměstského kapitanátu vím, kde přesně jsou vartovky a signalizační stanoviště, jaká je síla posádek v hradech a městech. Navzdory všem opatřením Turci do oblasti pronikají. I ve schemnitské oblasti se několikrát objevili, vydrancovali okolní vesnice, pobili spoustu lidí a ještě víc jich odvedli do otroctví. Vrtalo mi hlavou, jak to dokázali. Proklouznout do hor, to není jen tak. Je potřeba znát stezky, postavení hlídek...“

„Přeběhlíci,“ řekl Stein. „Vždycky se najde svině, která za pár krejcarů ukáže pohanům cestu. Někteří neřadí si z toho udělali výnosné živobytí.“

„Nechal jsem pár takových lámat v kole a pověsit na hák. Ale vždycky se vynoří noví. Na odabašiho oddíl měl na dohodnutém místě čekat horský průvodce.“

„Kde přesně?“

„V opuštěném mlýně u řeky Krupinice asi míli za Paláštěm. Dohoda údajně zněla, že tam bude čekat každý večer do druhé neděle po Velikonocích. Napadlo mě, že někoho pošlu, aby zrádce vyčenichal a zatkl. A právě tehdy seržant ohlásil váš příchod. Těžko v tom nevidět znamení.“

Stein se zhluboka nadechl. „Můžu být upřímný, Vaše Milosti?“

„Doteď jste nebyl?“

„Honit zaprodance v hornozemských kopcích dokáže kdejaký žoldněř.“

Pálffy pokýval hlavou. „Jenže tím výslech neskončil, kapitáne. Odabaši zpíval jako slavík v sultánově zlaté klicce. Prozradil, že neměli v úmyslu plenit v okolí Schemnitzu, ale přímo ve městě.“

Stein pozvedl obočí. „Je dobře opevněné, nedávno jste v této oblasti posílili všechny posádky...“

„Odabaši nám za příslib rychlé smrti vyzvonil, že je tu ještě jeden zrádce. Ahmed paša prý uzavřel spojení s měšťanem, který zná způsob, jak dostat Turky do Schemnitzu.“

Stein se mračil jako pohanský bůh hromu. Ale nebyl to už ten původní odmítavý postoj – v tmavých očích vířily otázky a útržky možných odpovědí.

„Co říkáte teď, kapitáne?“ usmál se Pálffy. „Zní vám to jako posláni hodné vašich schopností? Pojedete ke Krupinici a zajmete horského průvodce. Od něj zjistíte, kdo měl za schemnitskými humny čekat na nepřátele.“

„A když zrádce v mlýně nechytím? Může se stát leccos...“

„Pojedete do Schemnitzu a vypátráte zrádce jinak. Věřím, že něco vymyslíte. Dostanete průvodní dopis, ve kterém vám svěřím plnou moc, jako bych na vašem místě byl já sám. Kapitánovi hornické oblasti vyjde městská honorace ve všem vstříc.“

„To se jim nebude líbit,“ ozval se Schwarzenberg. „Schemnitz je svobodné město, měšťané se rádi považují za nezávislé na šlechtě, dokonce i na panovníkovi...“

„Kapitán je z té iluze rázně probere, nemám pravdu?“ opřel se Pálffy do křesla. „Jste bystrá hlava, Steine. Ten plán s dobytím Dotisu se vyrovná Odysseovu trójskému koni. Ať se na to dívám jakkoli, nedokážu si pro tento úkol představit nikoho vhodnějšího.“

„Nemluvě o tom, že se zbavíte kulhavého kripla, který by jen překážel,“ utrousil Stein.

Oba vojevůdci se zamračili.

„Pozor na jazyk, Steine,“ řekl Pálffy chladně. „Abychom vaši pověstnou přímočarost nezačali považovat za drzost.“

Kapitán znovu sklopil zrak, ale omluvy se ani tentokrát nedočkali.

„Takže dohodnuto,“ uzavřel uherský vojevůdce. „Dokážu si představit, jak jste po dlouhé jízdě utmáčený, ale určitě chápete, že na cestu je třeba vyrazit co nejdříve. Doplňte si zásoby jídla a střeliva a můžete pokračovat. Pamatujte, že i když jsme

jeden pohanský nájezd zmařili, byla to jen šťastná náhoda. Dokud má paša tajného spojence v nejbohatším hornickém městě, nepřestane prahnout po tamních pokladech. Zrádce je nutné za každou cenu odhalit a zneškodnit!“

„Jak přikazujete, Vaše Milosti,“ kapituloval Stein. „Pojedu sám, nebo mi přidělíte ozbrojený doprovod?“

„Už z povahy posláni vyplývá, že není možné jít s bubnem na zajíce...“

„Takže sám.“

„Dostanete pobočníka. Jednoho, ale nanejvýš užitečného. Zejména pokud bude nutný útrpný výslech.“

Schwarzenberg vrhl na Pálffyho překvapený pohled. „Jaroše?“

„Koho jiného?“

„Nám se bude hodit víc.“

„Máme dost jiných katů, jděte se podívat před bránu.“

„Nejsou tak talentovaní. Ten mladík odabašihoto sotva polechtal, a kacír začal ječet jako prokletá duše na dně Gehenny...“

„No právě,“ pohnul Pálffy rameny, jako by ho zamrazilo v zátylku a chtěl si těsněji přitáhnout okruží. „Sám se v jeho blízkosti necítím dobře. Je na něm něco... ani to neumím pojmenovat. Z trýzně, kterou způsobil tomu Turkovi, měl potěšení. Ale ne takové hulvátské a uslintané jako někteří surovci, kteří se najdou v každém vojsku. Proudilo pod povrchem, jen oči ho prozradily. Fuj. Ale něco mi říká, že tady s kapitánem by si mohli rozumět.“

„Myslíte? Nevzpomínám si, že bych Jaroše slyšel vyslovit třeba jen jedinou souvislou...“ Maršál se zarazil, protože postřehl Pálffyho úšklebek. „Ach tak. Jistě. Už chápu.“

„Abych nezapomněl,“ pohlédl Pálffy na Steina, který s tlumeným zasténáním vstal, „odabaši se s duší na jazyku zmínil i o místu, kde měl na akindzie a horského průvodce čekat druhý zrádce. Je tam jedna z vartovek, které střeží přístupové cesty ke Schemnitzu.“

„Poslouchám, pane.“

„Pekelný vrch.“

Stein zamyšleně pokýval hlavou, ještě jednou se uklonil a zamířil ke dveřím.

Doufal, že Černý beg už skončil s krvavou kratochvílí, aby co nejdříve uskutečnili plány související s kořalkou.

KAPITOLA DRUHÁ

Stein a Jaroš putují do Horní země, sprádaají plány a v opuštěném mlýně najdou, co nehledali.

Jeli podél Dunaje. Krátce po poledni dorazili do Komárna, ale ani nezamířili k pevnosti na severním břehu, najedli se v hostinci a pokračovali v jízdě až do půlnoci. Následujícího dne kolem poledního spatřili majestátní hradby Ostrihomi. Stein pod nimi naposledy stál v devadesátém pátém, když císařská vojska pod velením Karla Manfelda a arcivévody Matyáše Habsburského vyrvala město a pevnost z tureckých prack.

Na vzpomínky nebyl čas. Stein kývl na Jaroše a po plovoucím mostě přešli na severní břeh. Od Palánku pokračovali k Hronu, přebrodili ho a pak už zamířili na severovýchod, přímo k Palášti.

Byly to válkou zjizvené končiny. Ještě před pár lety procházela povodím Iplu pohraniční linie mezi Tekovskou župou a Sečanským sandžakem. Vesnice tu byly povětšinou zpusťosené, v rozvalinách se dařilo jen plevelu, krysám a vrbacům.

Třetího dne dorazili do Šágu. Nedaleko opevněného kláštera, zjizveného dvěma tureckými útoky i císařským obléháním před čtyřmi lety, stál hostinec.

„Zůstaneme do rána,“ rozhodl Stein.

Jaroš jako obvykle nic nenamítal ani nepřítakal. Od Rábu z něj nevypadlo víc než tucet slov. Steinovi to vyhovovalo, neměl náladu na zbytečné řeči.

Ostatně, náladu na zbytečné řeči nemíval nikdy.

Ustájili koně a posadili se ke stolu v koutě, odkud měli výhled na celý lokál. Jejich výstroj a výzbroj přitahovala nemalou pozornost. Stein si všiml, že po jejich příchodu rychle dopilo

a pláchlo pár podezřelých existencí. Jinak si kradmých pohledů nevšimal, natož aby je opětoval.

Nepochodila ani obsluhující dívka, kterou hostinský poslal, aby se točila kolem hostů s nadingým měšcem. Jaroš sice úkosem koukl do výstřihu, vystavovaného na odiv při pokládání džbánů a talířů na stůl, ale Stein se na lehkou holku zamračil tak nevlídně, že si živůtek upravila jako před farářem a nechala je o samotě.

Beze slova se najedli čočkové polévky a pečených jitrnic s kysaným zelím a čerstvým chlebem. Pak u poklizeného stolu popíjeli pivo. Venku se mezitím setmělo. V hospodě poblikávaly svíčky, kahance a velké otevřené ohniště. Stein odsunul svícen a rozložil na stole mapu, kterou dostal od Pálffyho.

„Do Paláště je to ještě asi sedm mil,“ ukazoval špinavým nehem. „Pokud se nezhorší počasí, do oběda jsme tam. Krupinice protéká tímhle údolím, mlýn je přibližně tady. Musíme ho najít sami. Kdybychom se vyptávali, zrádce by se o tom mohl doslechnout – jestli chodí každý večer čekat do mlýna, ani přes den nebude daleko. Nesmíme ho vyplašit. Prohlédneme si mlýn a přichystáme past. Jaký jste střelec, kaprále?“

Mladík zavrtěl hlavou. „Jen chladné zbraně, pane.“

Stein pohlédl na lavici, kam si Jaroš odložil opasek. V poutkách z kůže a železa visel masivní tesák s dlouhou rukojetí a velký obouruční meč se záštitou a hlavicí bez jakýchkoli ozdob.

„Umíte se tím harampádím ohánět? Musí být těžké jako kláda.“

Jarošovým obličejem poprvé prolétlo cosi jako pocit – krátký záblesk v očích, zavlnění žvýkacích svalů na spodní čelisti.

„Je to dar od otce, pane.“

„To má být odpověď?“

„Cvičil jsem s tím harampádím už od chvíle, kdy jsem ho dokázal uzvednout. Stejně jako s tesákem.“

Stein se zadíval do Jarošových očí. Už zase byly neproniknutelné. Kývl hlavou.

„Plán je takový: Vy budete číhat uvnitř. Půjčím vám pistoli. Chcete tu kratší, nebo raději dlouhou jezdeckou? Španělský, nebo kolečkový zámek?“

„Opravdu nejsem dobrý střelec, pane.“

„Pochopil jsem, kaprále. V ideálním případě ke střelbě vůbec nedojde. Pistolí jen zastrašíte a umravníte protivníka.“

„Rozumím.“

„Já s puškou zaujmu vhodnou pozici venku a zajistím okolí – pro případ, že by zrádce předčasně vycítil past nebo se mu podařilo uniknout z mlýna.“

„Neunikne, pane.“

Stein znovu přikývl. „Potřebujeme toho psa živého. Otázky?“

„Ne, pane.“

Tentokrát jim pití přinesl hostinský. Stein odsunul prázdný pohár z rohu mapy, která se okamžitě srolovala.

„Ať vám slouží ke zdraví, páni oficíři,“ ukláněl se šenkýř. „Na první pohled je vidět, že jste udatní turkobijci. Smím se zeptat, co vás přivádí do našich končin?“

„Ne,“ odsekl Stein.

„Chápu. Netrpím zvědavostí a nemám ve zvyku strkat nos do cizích záležitostí...“

„Dobře.“

„Ptám se ve snaze pomoci, poradit, ukázat směr. Hostincem projde hodně lidí, hodně cenných poznatků. Za drobný poplatek...“ Krčmář ztichl, protože zachytil Steinův pohled.

„Jediné, co potřebujeme,“ řekl kapitán, „jsou dvě postele bez ploštic.“

Krčmář pohlédl i na Jaroše, jestli nezachytí vlídnější výraz, ale ošklivě se zmylil – z mladíkových nehybných, jakoby mrtvých očí mu po zádech přeběhl mráz.

„Jak račte,“ uklonil se a odběhl k výčepu.

Seděli a popíjeli. Hospoda byla nezvykle zamlklá, hosté se zdrželi obvyklého zpěvu, hulákání a pokřikování oplzlostí na krčmářku; tlumeně šeptali s hlavami nízko nad stoly a tu a tam kradmo pohlédli na ozbrojence.

„Jakého jste vyznání, kaprále?“ zeptal se nečekaně Stein.

Jaroš zaostřil zrak, jako by se vědomím vrátil z jiného času a prostoru. „Katolík, pane.“

„Dobře. Vaše celé jméno?“

„Bohdan Jaroš.“

„Odkud pocházíte?“

„Z Prahy.“

„Znám jednoho Jaroše z Prahy. Naštěstí jen z doslechu.“

„Myslíte Václava Jaroše.“

„Koho jiného? Mistr ostrého meče Starého města Pražského a nejvyšší kat Koruny české.“

Jaroš na něj hleděl a úzkou tvář, jejíž bledost ještě zvýrazňovaly černé vlasy po ramena, měl bez výrazu.

„Je to váš příbuzný?“ zeptal se Stein.

„Otec.“

Kapitánovo huňaté obočí vystoupalo na čelo, vroubené řídnoucími vlasy. „To leccos vysvětluje. Co přesně jste s tím mečem odmala nacvičoval, kaprále? Šerm, nebo přesekávání lidských krků?“

„To i to.“

„Dětství mezi skřipci a rozžhavenými kleštěmi člověka poznamená.“

„Znám i horší prostředí, ve kterém může člověk vyrůstat.“

„To ano.“

„Můj otec je bohabojný muž s poctivým živobytím. Mistr svého řemesla.“

„O tom nepochybuji. Navíc, mnozí kati životy nejen berou, ale i vracejí. Z pochopitelných příčin mají rozsáhlé znalosti o lidském těle. Umí napravovat zlomeniny, zašívát rány, vytahovat střely. Co váš otec?“

„Ano, má dekret, který mu dovoluje vykonávat felčarské úkony.“

„I do tohoto umění vás zasvětil?“

„Částečně.“

„Hm. Už chápu, proč vás Schwarzenberg považoval za užitečnou osobu a nechtěl vás pustit na výpravu.“

Jaroš do sebe obrátil džbáněk.

„Jaký postoj k tomu máte vy?“

„Ke své užitečnosti, kapitáne?“

„Taháte mě za onuci, kaprále?“

„To ne, pane.“

„Tahle výprava. Jaký na ni máte názor?“

„Žádný. Plním rozkazy.“

„Ale no tak.“

„Pane?“

„Pod tou maskou, kterou nosíte místo obličeje, musí být uvažující muž s vlastním názorem.“

„Na mém názoru nezáleží, pane. Dělán, co mi přikážou lidi, kteří mají víc rozumu než já.“

„Jste přesvědčený o tom, že vaši nadřízení jsou nevyhnutelně rozumnější než vy?“

Jaroš zaváhal. „Máme dopadnout lotra, který má na svědomí spoustu životů a veliké škody na majetku. Zachráníme tím hodně křesťanských duší.“

„Jistě. Ale nedal byste přednost skutečnému boji? Přímo v první linii? Místo tohoto trmácení se do Bohem zapomenutých hor.“

Jaroš pokrčil rameny. „Plním rozkazy, pane.“

„Ještě pivo, páni oficiíři?“

Stein obrátil pohled k hostinskému, který se znovu přimotal ke stolu. „Už ne.“

„Tak alespoň truňk na dobrou noc. Lok slivovičky...“

„Ne. Ráno vstáváme hodně brzy. Nocleh je připravený?“

„Jistě.“

„Veď nás.“

„Kdybyste na cokoli dostali chuť, pánové,“ loupl krčmář očima k poběhlici, „stačí utrousit slovo...“

„Za rozbřesku ať máme napojené a osedlané koně,“ přikázal Stein stroze.

Šenkýř se uctivě zlomil v pase a ucouvl.

Když se ozbrojenci odebrali po strmém dřevěném schodišti do svých komnat, zdálo se, že plamínky na knotech vyskočily veseleji. Stíny, které do této chvíle halily výčep, zalezly do koutů. Netrvalo dlouho a někdo se osmělil zanotovat. Ostatní se opatrně přidali.

*

Počasi vydrželo, země nad Šágem byla rovinatá a cesta dobrá. Dým z paláštských komínů zahlédli ještě před polednem. Okamžitě sjeli z cesty, jak si večer usmysleli – snažili se vyhnout setkání s místními obyvateli.

Přes ještě nezorané pole zamířili ke Krupinici a pokračovali po břehu, kde je krylo husté vrboví a olšiny. Porost je ale citelně zpomalil, museli pokračovat krokem.

Ze západu objeli Palášt a zamířili proti proudu. Přívaly z jarního tání a vydatných dešťů už opadly a mělké koryto bylo lemované bahnem. Kopyta se z něj zvedala s hlasitým mlaskáním, jako když na plotně bublá hustá kaše.

Náhle kroky Jarošova koně ztichly. Stein se ohlédl. Kautův syn se nakláněl v sedle a se zájmem hleděl pod koňské nohy. Kapitán zarazil hřebce i nákladní kobyly a přimhouřil oči.

Z naplaveniny na ně prázdnými očními důlky zírala lidská lebka.

„Takových tu bude,“ řekl Stein. „Na poli támhle u vesnice musí být kostí jako na hřbitově. Určitě občas vyorají i rezavý meč, přilbici nebo kyrys.“

Jaroš se na něj podíval. Přestože se nezeptal, Stein pokračoval. „V padesátém druhém se tu císařská vojska srazila s tureckou hordou. Naši ještě nebyli připravení a dostali krutý výprask. Tisíce lidí zemřely, tisíce padly do zajetí. Dokonce i tehdejšího rábského kapitána Teuffela odvedli v okovech do Cařihradu. Sultán ho nechal zašít do koženého pytle a hodit do Bosporu.“

Jaroš nepatrně kývl hlavou a pobídl koně.

Klikaté údolí Krupinice se postupně zužovalo a kopce po stranách byly čím dál strmější. Porost podél řeky se proplétal s hustým lesem na úbočích. Jen co slunce zašlo za hřeben vlevo, mezi stromy se zešeřilo.

Potom před nimi vyrostla hráz. Pod ní stál mlýn – zchátralý, s děravou střechou, utopený v keřích a plevelu. Náhon byl suchý, voda z rybníka odtékala prolomenou propustí o kus dál. Kolo už se dávno netočilo, spoutala ho zeleň a nánosy jílu.

Stein a Jaroš sesedli z koní na okraji lesa.

„Smráká se, zrádce už možná číhá uvnitř,“ zašeptal kapitán. „Uděláme to, jak jsme plánovali – já pohlídám okolí, vy půjdete na výzvědy.“

Jaroš s kamenným výrazem přikývl.

Uvázali koně, pověsili klobouky na sedlové hrušky a ozbrojili se – Jaroš si nechal tesák a v dlaních sevřel Steinovu těžkou sedlovou pistoli se skoro tři pídě dlouhou hlavní. Obrovský meč na kapitánův rozkaz nechal pověšený u sedla. Jen by mu překážel.

Stein si k opasku připevnil pochvu s palašem – rukojet chránil koš zdobený jen škrábanki po nepřátelských čepelích. Do koženého pouzdra na bandalíru si zastrčil kratší křesadlovou pistoli. Nakonec nabil pušku. Byla to drahá lovecká zbraň z dílen proslulých slezských puškařů v Těšíně. Měla vrтанou hlaveň nezvykle malého kalibru, což umožňovalo přesnou střelbu na velkou vzdálenost. I proto se v poslední době stále častěji používala i ve vojsku.

Z houští u cesty dlouho pozorovali zchátralou budovu a její okolí. Neviděli žádný pohyb. Voda zurčela, ptáci zpívali, občas zabzučel komár nebo muška.

„Schovám se za těmi balvany,“ ukázal Stein na skalnatý svah za cestou.

„Co vaše koleno?“

„Co s ním?“

„Ten sráz...“

„Kaprále,“ přešel Stein ze šepotu do vrčení, „o moje koleno se nestarejte. Dokud já sám neřeknu, že mi v něčem překáží, ani slůvkem se o něm nezmíníte. Rozumíme si?“

Jaroš sklopil zrak. Kapitán si odfrkl a pokýval hlavou.

„Kdyby ten ničema upláchl, může běžet jen na sever nebo na jih. Skolím ho tak jako tak. Vy počkejte, než se dostanu na místo, a pak jděte dovnitř. Oči na stopkách. Pokud je uvnitř, zkuste ho zajmout. V opačném případě zaujměte vhodné postavení a čekejte.“

Jaroš znovu jen přikývl.

„Bůh s vámi,“ dodal Stein.

Mladík na něj pohlédl, jako by nechápal, co tím myslí.

Stein hlavní těšínky rozhrnul křoví a švihl pohledem doprava a doleva. Na silnici nebylo živé duše. Vykročil tedy z lískoví a s hlavou staženou mezi ramena přeběhl přes cestu.

Kráčel stinným porostem a snažil se nedělat hluk. Jaroš měl samozřejmě pravdu, koleno začalo protestovat. Ke shluku balvanů se vyškřábal jen se zatnutými zuby.

Jak předpokládal, z této pozice měl dobrý výhled na cestu i mlýn a zároveň sám zůstal ukrytý před náhodným pohledem zespoďu. Zatímco čekal, dokončil nabíjení pušky – nasypal prach na pánvičku, klíčem natáhl zámek a sklonil kohoutek ke kolečku.

Po chvíli zachytil nepatrný pohyb. Jaroš se kradl porostem podél náhonu. Stein soustředil pozornost na mlýn; těšínku opřel o balvan a zamířil pro případ, že někdo zahlédne kaprála předčasně.

Ticho se prohlubovalo.

Jaroš se vynořil z hlohového houští těsně před budovou, přikrčený přeběhl kousek volného prostranství a přirazil rameno ke zdi u dveří. Ty byly rozevřené dokořán, ztrouchnivělá vrata bezvládně visela na popraskaných pantech.

Kaprál chvíli naslouchal, hlaveň Steinovy pistole pozvednutou k obličejí. Potom opatrně nahlédl dovnitř.

Vzápětí vešel.

Stein dýchal zhluboka. Srdce nezrychlilo, ale zřetelně vnímal jeho tlukot.

Dlouho se nic nedělo. Obloha pohasínala, narůžovělé šmouhy nad obzorem zvolna zešedivěly.

Potom Jaroš vyšel ze dveří, ruku s pistolí skloněnou. Zamával směrem k balvanům. Stein se zachmuřil.

„Kapitáne!“ zavolal kaprál, když se nedočkal odezvy. „Je po všem!“

Stein zaklel a opatrně odklopil kohoutek od zámku.

*

„Hlášení, kaprále!“ Stein přešel cestu a brodil se lopuchy a koprivami k mlýnu. Na zápraží si všiml otisků kopyt a holínek.

„Někoho tam zabili, kapitáne. Není to dlouho – den, na nejvýš dva.“

„Našel jste tělo?“

„Jen krev. Ještě je lepkavá.“

Stein pohlédl na zeď u dveří. Ve flekaté omítce bylo pár malých výtluků. Z jednoho vyloupl nožem rozplácené olovo.

„Střílelo se tady.“

„Kdoví kdy.“

Stein pokýval hlavou a vešel do přítmní předsíně. Naproti uviděl další vylomené dveře a vedle zárubně tmavý, částečně rozmazaný otisk dlaně. Opatrně se ho dotkl a promnul ukazováček o palec. Přičichl.

„Opravdu čerstvá.“

Vešli do hlavní komnaty. Světlo vnikalo dovnitř dírou ve zdi vedle napůl zříceného komína. Bylo tam vlhko a plesnivo, páchla zatuchlina, hniloba a tělesné výměšky. Stein si odplivl. Slina dopadla na velkou krvavou skvrnu. Od ní se po podlaze táhly zhnědlé šmouhy k peci.

„Ohniště je ještě trochu teplé,“ oznámil Jaroš.

„Jestli tolik krve vyteklo z jednoho chlapa, nemohl přežít.“ Stein se zastavil u červotočem prožraného a houbou pokrytého stolu. Tabule byla tmavá, vlhká, lepkavá.

„Bud' tu někoho mučili,“ přemýšlel Stein, „nebo sem položili zraněného kumpána a snažili se ho ošetřit.“

Kaprál se otočil od pece ke kapitánovi a natáhl k němu dlaň špinavou od popela. Leželo na ní cosi jako kousek ohořelého dřeva. Stein se podíval lépe a poznal nehet.

„Je jich tam víc,“ kývl Jaroš hlavou k peci.

Stein se mračil. „K mlýnu dorazilo několik jezdců. Úmyslně nebo náhodou tu potkali našeho muže. Došlo ke střelbě a někdo to koupil. Člen skupiny nebo zrádce, to asi nezjistíme. Ani komu tu uřezávali prsty a proč.“

„Mohli ho tu nachytat župní drábové.“

„Uhm. Lotr se při vyčkávání na Turky potloukal po okolních kopcích a vesnicích, určitě tu a tam něco ukradl, možná někomu i ublížil nebo provětral nějakou sukni. Někdo ho mohl udat. Drábové zaútočili na mlýn a ze zajatce se pak snažili vypáčit, co tu pohledával, na koho čekal a s kým je spolčený.“

„Nebo se mu jen chtěli pomstít za postřeleného druha.“

Stein přikývl. „Bůh ví, jestli je ještě naživu. V lepším případě ho v okovech odvedli do nějaké pevnosti...“

Kraaaaaaaa!

Bleskově sáhli po zbraních. Krkavec zamával křídly. Zahlédli ho v díře nad pecí, jak se vzdaluje k hrázi, nad rybník.

Stein přimhouřil oči a kulhal ke dveřím, které vedly do zadní části mlýna. Na prahu se sklonil.

„Další krev. Někoho tudy táhli.“

V místnosti, která dříve sloužila jako sklad obilí a mouky, se pořád hemžily krysy. Stein musel dupnout, aby mu dovolily aspoň projít. S Jarošem v patách vyšel na zadní dvůr, kde obvykle zastavovaly vozy. Tam oba přimhouřili oči.

„Takže žádní drábové,“ řekl Jaroš po chvíli.

„Ne. Ti by padlého druhu nezahrabali pod kopřivy.“

Hmyz navzdory pokročilé hodině hlasitě bzučel. Uprostřed jarní zeleně poutala zrak tmavě hnědá, čerstvě rozrytá hlína. Hrob musel být mělký a ledabyle zaházený, takže dravci přilákání krví snadno vyčenichali zakopané tělo. V hlíně se rýsovaly otisky různě velkých tlap – vlci, lišky, možná toulaví psi a divoké kočky.

Tělo leželo opodál. Celý den hostilo zvěř a ptáky, takže už přišlo o vnitřnosti a většinu svalstva. Jedna ruka dokonce byla oddělená a pohozená v kapradí. Jaroš k ní přešel a dřepel si.

„Prsty?“ zeptal se Stein.

„Má.“

„I tahle,“ pohlédl kapitán na ruku, která byla ještě jakž takž spojená s trupem. „Takže mučili někoho jiného. Tenhle chlap zřejmě patřil k jezdcům, padl v přestřelce před vchodem. Neměl dobré kumpány. Zahrabali ho jako psa, vzali mu všechno kromě onucí a špinavých spodků. Takhle nebožtíka oloupí jen nejhorší spodina. Lupiči, hajduci, maroděři, potulní žoldněři. Kaprále?“

Jaroš se vztyčil.

„Víte, co je potřeba udělat. Najděte si nástroj a dopřejte chudákovi důstojného spočinutí. Zřejmě si spíše zasloužil skončit v havraním žaludku, ale jsme křesťané.“

„Zanedlouho se setmí, pane. Ti jezdci odvedli našeho muže. Měli bychom co nejdříve...“

„Neříkal jste, že plnění rozkazů upřednostňujete před vlastním názorem?“

Jarošovy rty se změnilly v úzký zářez. Zamířil ke dveřím, aby si našel něco na kopání.

„Potom pojedeme dál, soumrak nesoumrak,“ dodal Stein.
„Podle mapy je tři míle severně vesnice.“

Krkavec v koruně nedalekého dubu zakrákal. Neměl rád, když ho rušili u jídla.

*

Nebyla to opravdová vesnice, neměli tu kostel ani hospodu. Stein a Jaroš ji našli asi hodinu po půlnoci, utrmácení, ztuhlí po dlouhé jízdě a hladoví jako vlci. Zastavili koně před největším domem. Na kaprálovo bušení do vrat zpočátku odpovídali jen psi. Nebýt kouře z komínů, mýsl by si člověk, že vesničané zamkli obydlí a utekli do lesů. Během tureckých nájezdů se to stávalo – pokud výstraha před nepřítelem dorazila včas.

Až když Stein ve jménu císaře Rudolfa, arcivévody Matyáše a hornouherského kapitána Pálffyho pohrozil derešem, ozvalo se zevnitř zavržení pantů a ve škvírách okenic problesklo světlo. Stařecký hlas se zeptal, co jsou zač. Stein pravdivě odpověděl a dodal ještě něco o skřipci a lámání v kole. Pak konečně zarachotil klíč a závora se odsunula.

„Odpusťte, páni důstojníci,“ ukláněl se šedivý rychtář v huňaté šubě. „Polekali jsme se, že je to zase ta verbež, co nás přepadla minulou noc.“

„Jaká verbež?“

„Hajduci, urozený pane. Půl tuctu ničemů, dobře ozbrojených, surových, nenažraných, hotová pohroma. Vymetli mi celou spíž, dceru zneuctili a na cestu si nabrali klobásy, vejce, slaninu...“

„Šest jezdců, říkáš?“ přerušil ho Stein. „Nikdo další?“

„Ale ano, pane. Byl s nimi ještě jeden. Ale ten neměl zbraň, vezli ho spoutaného. Chlap byl samý strup a modřina, zuby vyražené, dokonce i prsty mu usekli a pořádně neošetřili, pracku měl ovázanou akorát špinavým hadrem.“

Stein a Jaroš si vyměnili pohledy.

„Nezmínili se, kam mají namířeno?“ zeptal se kapitán.

„Ráno odjeli na sever. Co jsem tak pochytil, když jim pálenka rozvázala jazyky, vydali se hledat poklad.“

„Poklad?“ pozvedl Stein obočí.

„Zakopanou loupežnickou kořist. Ten bezprstý prý ví, kde je schovaná. Mluvili o městě v Banských vrších. Čertovský kopec, nebo tak nějak...“

„Pekelný vrch?“

Rychtář na něj namířil tlustý ukazováček. „Tak, pane. To je ono.“

Stein se zhluboka nadechl. „Opravdu ti v té spíži nic nezůstalo? Nejsem hajduk, zaplatím.“

Starosta zaváhal jen na chvíli, pak je pozval dovnitř.

Vyrazili brzy zrána, ještě před rozbřeskem, a svižně mířili na sever, ke stříbrnému Schemnitzu.

KAPITOLA TŘETÍ

Barbarič má rušné ráno a seznámí se se Steinem. Potěšení není ani na jedné straně, ale povinnost je povinnost. Pekelný vrch volá.

Bušení na dveře znělo naléhavě – už jen proto, že nešlo o obvyklé opatrné klepání, kterým se Bernát ráno ohlašoval. Barbarič ani neotevřel oči, jen zvedl hlavu z polštáře a táhle něco zamručel. Nebyla to slova, pouze vyjádření nevole, odhodlání nevstat a názoru, že člověk za dveřmi by měl radši táhnout o dům dál.

Zato Ulrika vyjekla, vyletěla z postele, bosá přeběhla k oknu a odhrnula závěs. Prach zavířil v proudu denního světla. Zatřpytily se dvě křišťálové číše, jedna z nich převržená v lep-kavé kalužince vína a prasklá. Barbarič svraštil obličej a s dalším zamumláním se obrátil na druhý bok.

„Svatá Barboro!“ Ulrika chvatně sbírala rozházené a na židličích rozvěšené šaty. „Zaspali jsme! Musí být nejmíň deset hodin!“

Barbarič si přitáhl peřinu až k uším.

„Neslyšel jsi kostelní zvon? Nebo klepačku?“

„Ty ano?“ zachraptěl. Chtělo se mu připomenout, že přišla až o půlnoci a pak popíjeli a hýřili ještě dobré tři hodiny. Ulrika ale neměla ráda, když ráno hovořil o nočních radovánkách. Jako by se v ní s úsvitem rozkřičelo svědomí; ústa, kterými mu v noci dělala neuvěřitelné věci, najednou lamentovala o hříchu a pekelné trýzni.

„Vstávej! Musíš mi pomoci do korzetu!“

„Jsem rád, že tě z něho dokážu vysvobodit,“ mumlal do polštáře. „Nasoukat se zpátky musíš sama. Hloupý francouzský výstřelek.“

Naklonila se a šťouchla do něj tak, že se ohlédl, jaký nástroj použila; byla to však jen sevřená pěst. „Vstávej, chcípáku!“

Jak teď vyklouznu, aby si mě nikdo nevšiml? Ulice bude plná lidí!“

„Jen žádnou paniku. Vyjdeš hlavním vchodem, jako by se nechumelilo. Dám ti nějaké listiny, aby to vypadalo, že ses zastavila pro právní rady.“

„Kdo tomu uvěří? Už tak jsme se dostali do řečí!“

Konečně otevřel oči dokořán. „To neříkej ani žertem. Jestli se to Hagen dozví, chytí mě za koule...“

„Nemluv tak!“ Rychle si natahovala spodničky.

„Rozmázne mě po kočičích hlavách jako čerstvý kobylicník. V Schemnitzu mě už nezaměstnají ani jako obyčejného havíře.“

Dveře se znovu otřásly pod neodbytnou pěstí. „Pane?“

„Nejsem hluchý, Bernáte!“ štěkl Barbarič podrážděně.

„Je to naléhavé, pane. U brány čeká hlásný Wolf. Máte se urychleně dostavit na radnici. Rychtářův befel.“

Barbarič se posadil. Hlava se mu zatočila, div že se nesvalil zpátky. „Neříkal, o co jde? Ani přibližně?“

„Ne, pane. Jen že je to vážné.“

Barbarič si ještě vsedě ulevil do nočníku a postrčil ho k Ulrice.

„Až doma,“ zavrtila hlavou. „Nezdržuj a pojď mě zašněrovat.“

Vstal, z džbánu nalil do lavoru vodu a opláchl si nakrátko ostríhanou hlavu, uhladil kozí bradku, nakroutil kníry.

„Až odejdu, chvíli počkáš,“ přešel k ní. „Bernát tě pak odvede přes dvůr po schodech a odemkne ti zadní branku.“

„Taková patálie,“ zanaříkala, otočila se k němu zády a nadzvedla si husté hnědé vlasy. Neodolal a políbil ji na šíji. Napjaté tělo konečně trochu zvláčnělo.

„Mám večer zase přijít?“ zeptala se tiše.

„Víme určitě, že se Hagen vrátí až v pátek?“

„Možná dokonce až příští týden.“

„Dobře. Dám ti vědět.“

„Co to znamená?“ vrhla přes rameno ostrý pohled. „Nevíš, jestli na mě budeš mít večer náladu?“

„Budu, o to nic. Ale jestli rychtář poslal Wolfa, tak to opravdu spěchá. Možná mě dnes zaměstnají povinnosti.“

„I v noci?“

„Ponocování mívá dvě příčiny, drahá. V lepším případě ženy a víno. V horším záležitosti, které nutí vrchnost používat slova jako *vážné* a *naléhavé*.“

„Muž jako ty by měl zvládnout obojí.“

Barbarič si jen povzdechl a pustil se do souboje se šněrováním korzetu.

*

Zisky, které měl Schemnitz z těžby zlata, stříbra a olova (ve válečných časech velmi žádaného), byly na městě rozhodně vidět. Rušné Horní náměstí, kde sídlili nejbohatší těžaři, by zahanbilo i Prahu a Vídeň, o Prešpurku nemluvě. Měšťanské domy se v posledních desetiletích pod dohledem italských a francouzských architektů rozrostly v hotové paláce a mnohé z nich měly vlastní opevnění. Všude se skvěly sochy, fresky a reliéfy se signaturou proslulých umělců. Po dlažbě neznečištěné splašky (nejstarší doly pod městem sloužily jako kanalizace) drkotaly honosné kočáry. Všude korzovali měšťané oděni dle nejnovější módy.

A přece na město nebyl hezký pohled. Stačilo zvednout zrak nad trpytivé měděné střechy a do očí bodly bezútěšné poruby a spáleniště na okolních kopcích, zející jámy a haldy po povrchové těžbě či nevzhledné dřevěné konstrukce s rumpály a koňskými žentoury nad všudypřítomnými šachtami. Nad to vše stoupal černý dým z hutí a nesčetných uhlířských mlířů. Vzduch už v tuto dobu páchl kouřem a štípaly z něj oči. Mrzutého Barbariče napadlo, že pro hříšnou duši je to dobrá příprava na pobyt v jámě pekelné.

Ve Schemnitzu se nikdy nešlo rovně, jen do kopce nebo z kopce. Osídlení se rozkládalo na svazích Paradajzu, Glan-

zenbergu, Tanádu a dalších kopců, prošpikovaných doly. Venku bylo pod mrakem, ale dusno, Barbaričovi v peleríně stačilo dojít po Růžové ulici na Horní náměstí, a zpotil se jako tažný valach. I vnější a vnitřní radniční schody mu nelítnostně připomněly nedostatek spánku a víno, ještě pořád kolující v žilách. Už na první podestě se musel zastavit a zhluboka se vydýchat. Robustní Wolf, který měl náskok několika schodů, se tázavě ohlédl.

„Je vám něco, pane?“

Barbarič si sundal tmavý klobouk s úzkou krempou a vysokým dýnkem a otřel si čelo krajkovým kapesníkem.

„Náročná noc. Dala zabrat slabinám i žaludku.“

Pousmál se v naději na trochu lidského porozumění. Obecní sluha místo toho pozvedl obočí jako kněz nad věřícím, který začal hlasitě chrápat uprostřed kázání. Barbaričovi zvadly koutky úst. Trochu si uvolnil krajkové okruží a pokračoval. Práh rychtářovy pracovny překročil s myšlenkou, že by měl udělat něco pro své zdraví. Bylo mu pětatřicet, polovinu života měl dávno za sebou.

„Pane, notář je tady!“ zavolal hlásný z předsíně, kde za pultem seděl mladý písař Schweitzer.

„Díky Wolfe. Vraťte se ke svým povinnostem,“ ozvalo se z otevřených dveří kanceláře. „Kde tak dlouho trčíš, Matěji?“

Barbarič pověsil klobouk a plášť na věšák a šepetem poprosil písaře o sklenici vody.

„Odpusť, spectabilis!“ otočil se ke dveřím. „Těžký život jediného právně vzdělaného muže ve městě. Musel jsem se věnovat naléhavému případu. Dotyčná osoba byla skutečně neodbytná.“

„Kdo by to do cudné paní Hagenové řekl?“

Barbarič ztuhl s číší vody na půli cesty k ústům. Písař se rychle odvrátil, aby skryl úšklebek.

„Paní Hagenová?“ pokusil se Barbarič o nechápatý tón a jediným douškem vyprázdnil sklenici.

„Nechme to být, Matěji. Pojd' dál, nemáme čas.“

Barbarič zamračeně vrátil číši Schweitzerovi, kapesníkem si ještě jednou osušil čelo a zamířil do pracovny. Na prahu se překvapeně zarazil.

Baltazar Böhm nebyl sám. Naproti němu seděl urostlý, neoholený, zjizvený muž v zaprášeném vojenském oděvu. Po boku palaš, v bandalírovém pouzdře pistoli. Zpod hustého obočí, které mu dodávalo nerudný výraz zřejmě i tehdy, když byl v dobrém rozpoložení, si Barbariče měřily ocelově šedé oči.

Notář se musel ovládnout, aby si kapesník nepřitiskl k nosu – neznámý páchl koňským potem a bůhví čím ještě.

„Kapitán Joachim Stein ze Stříbrné skály,“ představil ho rychtář. „Kapitáne, městský notář Matěj Barbarič.“

Stein vstal a toporně se uklonil – očividně to nedělal často. Barbarič zdvořilost opětoval. Když se otočil k rychtáři, Böhm už mu podával trochu zmačkanou listinu.

„Kapitánovo pověření.“

„Pálffyho parohy,“ podíval se Barbarič na pečeť. Nikdo žert neoceníl, a tak se soustředil na text. Pak udiveně pohlédl na Böhma.

„Pokud tomu dobře rozumím, tak z příkazu vrchního velitele hornické oblasti musíme být od této chvíle k dispozici zde přítomnému kapitánovi. Splnit každý jeho rozkaz, i kdyby nás tu právě požádal, abychom mu vyprali šaty a naleštili holinky. Což, jak vidím a cítím, nesnese odkladu.“

„Rozumíte tomu dobře,“ potvrdil Stein kovovým hlasem.

Barbarič se k němu otočil. Důstojník ho stále zkoumal pichlavým pohledem a neobtěžoval se skrývat nedůvěru a pochybnosti.

„Tak tedy vítejte, kapitáne,“ řekl Barbarič teatrálně. „Vždycky se radujeme z těch vzácných okamžiků, kdy se kapitanátu nebo Dvorní vojenské radě uráčí odpovědět na naše prosby o vojenskou podporu. Pokud poslali jen vás, zřejmě jste muž vysokých

vojenských kvalit a vydáte za sto husarů, o něž jsme žádali. Anebo jste na inspekci opevnění a posádky? Možná převezmete velení nad obranou města. Hejtmana Reuttera ale dosadili teprve nedávno, ještě si ani nevysloužil zákaznickou slevu v hospodě *U broznu*...“

„Nic takového,“ zavrčel Stein.

„Tak o co jde, kapitáne? S jakým úkolem vás Pálffy poslal do Schemnitzu?“

Stein zachmuřeně pohlédl na rychtáře. „Jste přesvědčený, že tohle je vhodný člověk? I ten obecní sluha se mi líbil víc.“

„Chápu, že se vám nelíbí,“ pousmál se Böhm. „Je drzý, uštěpačný a to, co se dá říct pěti slovy, nafoukne na pět vět. Navíc je dnes v mizerné formě, bledý jako prostěradlo, očividně celou noc chlastal a dováděl s milenkou...“

Barbarič zvedl obočí.

„...ale rychle se vzpamatuje a bude připravený vás doprovázet.“

„Doprovázet kam?“ vyhrkl notář.

„Kam bude třeba, Matěji. Kapitán potřebuje někoho místního, kdo důvěrně zná schemnitské poměry, místní honoraci a je obeznámený s právními a vojenskými záležitostmi. Kdo se k tomu hodí víc než městský notář?“

„Městský hejtman,“ odvětil Barbarič pohotově. „Proč nepošleš pro Reuttera?“

„Protože, jak jsi před chvílí správně podotkl, je tu nový.“

„Za půl roku se určitě seznámil se vším, co by mohlo kapitána zajímat. Kromě toho, mé notářské povinnosti...“

„Na zasedáních rady tě zastoupí písař. Kdyby se vyskytlo něco naléhavého...“

„Písař? Slyším dobře? Nic proti Schweitzerovi, je vážně nadaný, ale opravdu si myslíš, že může převzít...“

„Matěji.“

Barbarič zachytil nervózní zachvění v rychtářově hlase a ztichl.

„Půjdeš ty,“ řekl Böhm pevně. „Kapitán Stein požaduje člověka, kterému důvěřuji. A ty toto kritérium navzdory mnoha nedostatkům splňuješ. Znáš skoro každého občana města, od hraběte komořího až po hornické předáky. Máš vrozený pozorovací talent a bystré uši – zachytíš každou klevetu, která proletí městem.“

„Každou očividně ne.“ Barbarič narážel na zvěst o něm a Ulrice Hagenové, která zjevně dolétla až na radnici.

„Navíc je o celé věci nutné vyhotovit podrobný záznam. Vyšetřování bude zřejmě ukončeno soudem a někdo přijde o hlavu. Není ani vyloučeno, že ta hlava spadne z krku obtěžkaného zlatem. Proto nesmíme udělat chybu. Na všechno dohlédneš jako zástupce městské rady. I když radní nebudou zasvěcení. Ani ty se nikomu nesvěříš.“

Barbarič se mračil. „Těžko můžu něco vyžvanit, když nemám tušení, o co jde. Jestli mám kapitánovi k něčemu být, musím vědět víc. Jinak to bude jen ztráta času. Kterou, jak jsem pochopil, si nemůžeme dovolit. Takže: *vyšetřování* čeho?“

Böhm se tázavě zadíval na kapitána. Stein dlouhou dobu mlčky hleděl na notáře. Pak se zhluboka nadechl.

„Ve Schemnitzu je zrádce podplacený Turky. Zřejmě někdo významný. Slíbil budínskému pašovi, že jeho oddíly dojde do města.“

Barbaričovo obočí vystoupalo vysoko do čela.

„Ty oddíly byly zneškodněny ještě v Dolní zemi,“ pokračoval Stein. „Ale zrádce je pořád zde a může s pohany zosnovat nový plán. Musíme ho odhalit a vydat do rukou spravedlnosti.“

„Jak? Máme nějakou indicii?“

„Indicii?“ nechápal Stein.

„Stopu, náznak, konkrétní podezření...“

„Pekelný vrch.“

Barbarič si vyměnil pohled s Böhmem a potom se zadíval zpátky na Steina. „Co je s ním?“

„Tam měl místní zrádce čekat na bezvěrce.“

„Jak by se dostali tak blízko k městu? Systém hradů a strážních stanovišť...“

„Měl je přivést jiný zaprodanec, horský průvodce. Toho mi před nosem vyfoukla tlupa hajduků. Jejich stopy vedly podél Krupinice přes lesy k Schemnitzu. Myslím, že taky míří na Pekelný vrch.“

„Proč?“ zeptal se Böhm.

„Ten zrádce vodíval Turky už předtím. Někde má asi schovanou kořist z předchozích nájezdů.“

„A hajduci si na ni brousí zuby,“ přikývl Barbarič. „Předpokládám, že se chcete podívat na Pekelný vrch.“

„Ihned a bez odkladu,“ potvrdil Stein a vstal. „Váš nos to musí ještě vydržet, praní a leštění holínek odložíme na později. Obstarejte si koně.“

„Už jsem mu jednoho nechal osedlat,“ řekl rychtář. „Wolf s ním bude čekat před radnicí.“

„Hej, ne tak zhurta!“ zvolal Barbarič. „Kapitáne, chcete jet ve dvojici na místo, kde můžeme narazit na družinu hajduků?“

„Ve trojici. Mám pobočníka.“

„Tak v tom případě ano! Kapitáne, tohle vyžaduje celý vojenský oddíl, jinak si koledujeme o hajduckou šavli rovnou do...“

„Už tam je,“ přerušil ho Böhm.

Notář se na něj tázavě zadíval.

„Vojenský oddíl,“ vysvětloval rychtář. „To je další důvod, proč hejtman Reutter není k dispozici. Vyrazil s dráby a husarskými posilami na Pekelný vrch.“

„Proč?“ zachmuřil se Stein.

„Vrch je na pozemku Konráda Velického...“

„Potom máme prvního podezřelého.“

„Pokud ho chcete vyslechnout, Reutter vám ho musí nejdříve najít.“

„Zpomal, spectabilis,“ promnul si Barbarič dlaní obličej. „Jak sis už všiml, nejsem dnes v prvotřídní kondici. Trochu se v tom ztrácím...“

„Brzy ráno přijel do města Obert, šafář od Velických,“ pokračoval rychtář. „Prý se jeho pán už tři noci neukázal doma.“

„A to se Žofie o manžela nestrachovala už dřív?“

„Taky mě to zarazilo. Ale Konrád prý často chodíval ven, po nocích se toulal po lesích, přespával v loveckých táborech a chatách. Takže Žofie nechtěla dělat rozruch předčasně. Ale tři noci je moc. Okamžitě jsem přikázal Reutte-
rovi, aby zahájil pátrání. Bezpochyby prohledá i Pekelný vrch. Snadno se může stát, kapitáne, že narazí i na vaše hajduky.“

„Jen to ne,“ zachmuřil se Stein. „Nesmí je vyplašit předčasně. Jejich zajatce nutně potřebuji živého. Barbariči, znáte cestu na Pekelný vrch?“

„Samozřejmě. Ale vyprošuji si, abyste se mnou hovořil jako s podřízeným důstojníkem. Nejsem váš...“

„Jdeme,“ utál Stein a rázně se otočil ke dveřím.

„Prohodím ještě dvě tři slova s rychtářem,“ dupl si Barbarič. „Mezi čtyřma očima.“

Kapitán si na prahu odfrkl. „Čekám venku. Pospěšte si.“ Jakmile bouchly dveře, Barbarič se prudce otočil k Böhmovi. „Baltazare, pro Krista, co to má znamenat?“

„Slyšel jsi. Jestli je pravda, že tu máme zrádce...“

„O tom nemluví. Proč jsi to musel hodit právě na mě?“

„Slyšel jsi důvody.“

„Oficiální *bla, bla* pro uši toho neotesance. Chci vědět, co za tím opravdu vězí.“

Rychtář klesl zády na opěradlo bohatě vyřezávaného, kůží se stříbrnými nýty potaženého křesla.

„Jsi hlava otevřená, Matěji. Nic ti neunikne. Dáš si dohromady souvislosti, které by nikoho jiného nenapadly. Možná ani toho *neotesance*. Navíc je v téhle věci třeba postupovat obezřetně. Nejde o úmrtí bezvýznamného slovenského havíře, který opilý upadl na chodníku a zlomil si vaz. Pokud ta zrada

opravdu souvisí s Pekelným vrchem, souvisí i s Velickým. Ty víš, jakou měl pověst, co se o něm povídalo, jaké měl nepřátele...“

„Všichni ve městě byli jeho nepřátelé.“

„No právě. Co když se nám chce pomstít za všechna příkoří, kterým jsme ho vystavili? Zjisti to, Matěji. Jsi zasvěcený, proto jsi byl moje první a jediná volba.“

„Ale ty nepřijemnosti, Baltazare! Už jen to, že mám jet někam na koni. Víš, jak nerad cestuju. Dost, že se musím rok co rok táhnout do Vídně...“

„Neuniklo mi, že je ti nejlépe u stolu v hostinci. Nebo v posteli s truchlící vdovou anebo opuštěnou paničkou. Poslechni mě, Matěji. Udělej to i kvůli sobě.“

„Tomu mám rozumět jak?“

Rychtář si povzdechl. „Matěji... teď mluvím jako tvůj přítel, ne jako nadřízený. Život, který poslední dobou vedeš, tvoje milenky a vyšší spotřeba vína...“

„Kdo v těchto časech nemá vyšší spotřebu vína? Své povinnosti přece plním.“

„To ano, nemám výhrady. Ale už nejsi ten muž, který se vydal až do Budína a směle vyjednával s krutým Sinan pašou. Jak to říct... ztratil jsi jiskru.“

„Stárnu jako každý. Doléhá na mě únava...“

„Není divu. Jestli budeš takhle pokračovat, za pár let je z tebe stařec. A co po tobě zůstane?“

„Snad mi nechceš kázat o spořádaném životě?“

„Jen říkám, abys poslechl a doprovodil kapitána na Pekelný vrch. Ta záhada ti provětrá hlavu. Odpočiň si od jednotvárné městské politiky a probud' v sobě toho starého Barbariče, který každého oslnil bystrým úsudkem.“

Notář se zhluboka nadechl. „Předpokládám, že to není prosba.“

„Je, ale kdybys protestoval...“

„Právě to jsem několikrát udělal.“

„...tak ti to dám jako oficiální rozkaz. Neztrácej čas. Kapitán čeká. Spoléhám na tebe.“

Barbarič naposledy kývl hlavou, otočil se a vyšel z kanceláře.

„Pekelný vrch,“ zabručel, když si bral z věšáku klobouk a pererínu. „Kdyby se aspoň všechno netočilo kolem toho podělaného Pekelného vrchu.“

*

Městské opevnění se ještě skvělo novotou, vybudovali ho v uplynulých desetiletích ze strachu před mohamedánskou hrozbou. Na některých úsecích se pořád zdilo. Tři jezdci opustili vnitřní obranný kruh Čilingerskou bránou a potom Belianskou úplně vyjeli z města.

„Stříbrná skála,“ prolomil Barbarič mlčení. „Vlastním největší knihovnu ve městě, přes sto svazků, a přečetl jsem každý z nich... ale o Stříbrné skále jsem v životě neslyšel. Co je to za místo? Kde se nachází?“

Stein se na notáře zadíval, jako by nerozuměl jedinému slovu. „Slyšel jsem o jednom Barbaričovi.“

„Zní mi to jako jméno hradu,“ nedal se Barbarič. „Ale vy a hradní pán? To mi nějak nejde dohromady.“

„Byl kapitánem v Pukanci. Později městským hejtmanem a županem, tuším ve Zvolenu.“

Notář si povzdechl. „Juraj Barbarič.“

„To je on. Kam se poděl?“

„Zemřel před deseti lety. Ve Zvolenu tehdy řádl mor.“

„Mor? Mizerná smrt pro tak proslulého turkobijce.“

„Mizerná smrt pro kohokoli. I pro jeho manželku a většinu příbuzných.“

Stein Barbariče obdařil dalším zkoumavým pohledem. „Vaše rodina?“

„Juraj Barbarič byl můj otec.“

„Ach tak. Hm.“

„Rozeznal jsem správně ve vašem hlase přezíravost?“

„Zjevně nejste po něm.“

„Soudíte, ačkoli o mně nic nevíte. A o něm taky ne. Lidé si pamatovali jen historku o voze plném tureckých hlav, se kterým se jednou vrátil do pevnosti...“

„Na tu se nedá zapomenout.“

„Přitom to byl laskavý manžel a dobrý otec. Velmi se-
čtělý a s dobrým rozhledem. Napsal veršovaný epos o válce
s Turkem.“

„Ale vojenské nadání jste po něm nezdědil, to je vidět. Ani
jste si nevzal pořádnou zbraň.“

Barbarič se na Steina zamračil, pak popadl koženou pochvu
na závěsu u boku a zvedl před kapitánovy oči rukojeť meče s bo-
hatě propleteným pozlaceným košem. „Tohohle jste si nevšiml?“

„Pořádnou zbraň.“

„Chápu. Naznačujete, že vedle vašeho palaše nebo toho kap-
rálova děsivého obouručáku je rapír jen něco jako pozlacený po-
hrabáč. Váš posměch ale není na místě. Čepel je z pravé toled-
ské oceli, vykovaná proslulými španělskými mistry. Na tomto
kontinentu nenajdete elegantnější zbraň.“

„Elegance,“ na Steinově jazyku se to slovo zjevně necítilo
jako doma, „ještě nikoho nezachránila před nepřátelským vý-
padem. Umíte se tím *pohrabáčem* ohánět?“

„Ohánět se můžete tím svým železem. Anebo šavlí. S ra-
pírem se šermuje. Na studiích v Praze jsem navštěvoval školu
bratrstva fedrfechtýřů. O té jste doufám slyšel.“

„Už jste někdy probodl chlapa?“

„Absolvoval jsem hodně soubojů...“

„Ale čelil jste soupeři, který vás chtěl skutečně připravit
o život?“

„Jednou se mě pokusil probodnout žárlivý sok.“

„Jak to dopadlo?“

„Oba jsme skončili u felčara.“

„A slečna?“

„Odešla s ním. Dokonce se za něj vdala. S odstupem času se mi chce dodat: Díky Bohu!“

Stein zavrtěl hlavou a pobídl koně do rychlejšího klusu.

Bylo čím dál dusněji a pošmourněji. Mraky už zahalily Sitno a postupně polykaly kopce nad Schemnitzem. Déšť už byl na spadnutí a Steina to očividně netěšilo. Barbarič předpokládal, že jako voják je zvyklý na rozmarnou počasí – víc než nepohodlí ho asi zneklidňovala představa, že déšť spláchne stopy a zkomplikuje pátrání.

Cesta stoupala do kopců. Kam až oko dohlédlo, se rozprostíral porub. Z několika míst stoupal kouř.

„Vypadá to tu jako na bojišti,“ zabručel Stein. „Všechno rozstřílené kanóny a spálené na uhel. Táhle dokonce hoří pohřební hranice.“

„Milíře,“ řekl Barbarič. „Pálí se v nich dřevěné uhlí pro hutě. Spousta dřeva se spotřebuje i na důlní výztuhy. Starci vzpomínají, že za jejich mladých časů Schemnitz obklopovaly husté lesy. Už si to ani nedokážu představit. Když se ohlédnete, uvidíte, že se ta pustina táhne až k Sitnu.“

Stein se neohlédl. Díval se dopředu, kde se nad obzor zvedal nevysoký, ale mohutný horský hřeben. Jeho svahy byly pořád zelené.

„Proč nepadl tamten les?“

„To už jsou Velického pozemky. Těžaři za ty doubravy a bučiny nabízejí neuvěřitelné sumy. Velický ale o jejich prodeji nechce ani slyšet.“

„Má dost peněz?“

„Právě naopak. Už dávno přišel na mizinu jako všichni jemu podobní v těchto končinách. Šlechtu už tu nenajdete, všechno vlastní zámožní měšťané a těžařské společnosti. Velický je poslední artefakt starých časů.“

„Tak proč vzdoruje?“

„Nejspíš to bude kombinace zpupnosti a omezenosti, známá i pod označením šlechtická hrdost. Jeho otec dostal pozemky

za záchranu hraběte Dóczyho u Moháče – patřili k hrstce šťastlivců, kteří unikli jatagánům. Ke všemu je Velický známý tím, že potulkám po lesích a lovu dává přednost před životem ve městě.“

„Tomu docela rozumím.“

„Waldbürgeři ani trochu. Když si Velického nekoupili, zkusili se s ním soudit. Zdlouhavými spory o hranice pozemků se ho snažili vyčerpat a zahnat do kouta. Já sám jsem zastupoval město během soudu proti němu. Byl to jeden z mála případů, kdy jsem prohrál. Velický se nedá jen tak zlomit.“

Stein zamyšleně pokýval hlavou.

„Vím, na co myslíte, kapitáne,“ pohlédl na něj Barbarič. „Velický se nesnáší s městskou vrchností, a navíc odmítá její štědré nabídky, přestože zdánlivě nemá žádný zdroj příjmů. Podezřelý. Hlavně v souvislostech, které jste dnes naznačil. Podívejte, tam je Pekelný vrch, poslední výběžek Velického panství – od západního úpatí se už táhnou pozemky Karla Herrmana, nejbohatšího schemnitského waldbürgera.“

Zpoza úbočí, po kterém se vinula cesta, vystoupila majestátní, hustě zalesněná hora se skalnatými výčnělky na vrcholu. Stein si nadzvedl střechu klobouku.

„Tam nahoře, úplně na vrcholu...“

„Skalka.“

„Pokud dobře vidím, stojí tam rozhledna. Vartovka?“

„Jedno ze signalizačních míst kolem Schemnitzu. Kdyby se z té strany blížili nepřátelé, strážce zapálí oheň, který uvidí hlídky na Novém zámku a okamžitě spustí poplach. Městské brány se zavřou, ze Starého zámku se vyrojí ozbrojenci...“

Stein sklonil pohled a trochu přitáhl uzdu. Po cestě se k nim blížil oblak zvířeného prachu. Jezdec se hnál cvalem, takže zanedlouho rozeznali kyrys a morion, přilbici s masivním kovovým hřebenem. Očividně neměl v úmyslu ani zpomalit, ale Stein mu rázně zkrížil cestu. Jezdec trhl uzdou, kůň zaržál, rozprskly se kameny, zavířil prach.

„Stranou, pánové, nesu důležitou zprávu!“ zvolal.